

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Wij lijken echt niet op apen

1 C

2 A

3 **maximumscore 1**

verschil in hiërarchie (in beide situaties) / de een is ondergeschikt aan de ander (in beide situaties) / verschil in status

4 C

5 **maximumscore 1**

- Chimpansees rouwen om de dood van een dierbare.
- Bonobo's houden de deur open voor een ander.

Opmerkingen

Niet goed: Gorilla's beheersen meer dan duizend tekens uit de gebarentaal.

Het scorepunt alleen toekennen als beide antwoorden genoemd zijn.

6 **maximumscore 1**

alinea 5

7 **maximumscore 1**

alinea 9

8 **maximumscore 3**

Kern van een goed antwoord:

- Goodall vindt dat mensapen/chimpansees kunnen denken / intelligent zijn 1
- Mithen vindt dat de intelligentie van apen beperkt is 1
- een volledig goed antwoord, niet langer dan 20 woorden 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 C

10 **maximumscore 2**

Kern van een goed antwoord:

- (Terrace concludeerde) dat Nim/de chimpansee/apen geen echte taalvaardigheid ontwikkelt/ontwikkelen 1
- een volledig goed antwoord, niet langer dan 10 woorden 1

Opmerking

Ook goed: Een aap kan niet echt denken.

11 D

12 C

13 **maximumscore 3**

Kern van een goed antwoord:

- De mensaap is de gletsjer en de mens is de rijdende auto 1
- (Een rijdende auto gaat sneller dan een gletsjer / beweegt zich sneller dan een gletsjer, zoals) de mens meer in staat is tot culturele overdracht / zich verder/beter heeft ontwikkeld / intelligenter is dan de mensaap / zich sneller/verder ontwikkelt dan de mensaap 1
- een volledig goed antwoord, niet meer dan 25 woorden 1

14 **maximumscore 3**

Kern van een goed antwoord:

- Mensen hebben een uniek talent om de wereld steeds mooier te maken voor meer mensen / Mensen bedenken oplossingen waardoor iedereen beter af is 1
- in tegenstelling tot apen / terwijl apen hun levenskwaliteit niet verbeterd hebben 1
- een volledig goed antwoord, niet meer dan 25 woorden 1

Opmerking

Voor het antwoord 'culturele overdracht' 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 2

Kern van een goed antwoord:

- Om aan te geven dat je zonder (grammaticaal) correcte zinnen/ook al maak je formuleringfouten toch kunt communiceren / Ook fout geformuleerde zinnen kunnen worden begrepen
of
Het verwijst naar het beperkte taalvermogen van chimpansees 1
- een volledig goed antwoord, niet meer dan 20 woorden 1

Opmerking

Ook goed: De deskundigheid van de begeleider (in Project Nim) wordt in twijfel getrokken.

16 B

17 maximumscore 3

Kern van een goed antwoord:

- De auteur van de hoofdstuk/Visscher vindt dat de mens superieur is aan de aap/het dier 1
- De auteur van tekstfragment 1/Vrins betwijfelt die superioriteit / vindt dat de mens niet superieur is (aan de aap) 1
- een volledig goed antwoord, niet meer dan 25 woorden 1

18 C

19 C

20 maximumscore 1

“Onze gezamenlijke inspanningen en de cumulatieve kennis die van generatie op generatie wordt doorgegeven, zorgen er volgens Tomasello voor dat wij een uniek plaatsje innemen in het dierenrijk.” (regels 202-207)

21 A

22 A

Tekst 2 Klimatkunde of klimaatkul?

In een goede samenvatting (maximumscore 16 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd.

23.1 maximumscore 2

(twee ontwikkelingen met betrekking tot het klimaatdebat)

- Het klimaatdebat wordt niet meer alleen gevoerd door wie er voor heeft doorgeleerd/klimaatexperts 1
 - (Het klimaatdebat wordt niet meer alleen gevoerd) op podia/plaatsen die daarvoor ooit waren bedoeld 1
- of
- Het onderscheid tussen klimaatexpert en leek lijkt te zijn vervallen 1
 - (want) iedereen kan vrij beschikken over wetenschappelijke klimaatgegevens 1

23.2 maximumscore 1

(gevolg ontwikkelingen)

Er is veel onduidelijkheid over wat waar is in het klimaatdebat / Mensen weten niet meer wie ze moeten geloven in het klimaatdebat.

23.3 maximumscore 3

(aanwijzingen)

(andere volgorde toegestaan)

- *relatieaanduidend element* (bijvoorbeeld 'Een eerste aanwijzing om') 1
- (1) Echte (klimaat)wetenschappers schreeuwen niet / schreeuwende resultaten op internet zijn niet serieus te nemen 1
- echte wetenschappers publiceren (alleen) in wetenschappelijke tijdschriften 1

23.4 maximumscore 1

(vervolg aanwijzingen)

(2) Echte (klimaat)wetenschappers laten zich niet sturen / een echte onderzoeker laat zich niet beïnvloeden door zijn financier.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23.5 maximumscore 2

(vervolg aanwijzingen)

- (3) Echte (klimaat)wetenschappers blijven bij hun onderwerp/publiceren alleen over hun specialisme 1
- (4) Echte (klimaat)wetenschappers staan open voor (nieuwe) argumenten die hun ongelijk bewijzen 1

23.6 maximumscore 3

(vervolg aanwijzingen)

- (5) Echte (klimaat)wetenschappers durven te zeggen dat ze iets niet weten / durven te twijfelen 1
- (6) (Ook) echte (klimaat)wetenschappers maken weleens fouten 1
- maar (echte) wetenschappers trekken hun handen af van knoeiende collega's / de (echte) wetenschap heeft een zuiverend vermogen 1

Opmerking

De zes aanwijzingen uit 23.3 tot en met 23.6 mogen ook in een andere volgorde genoemd worden.

23.7 maximumscore 3

(conclusie klimaatonderzoek)

- Ook al maken klimaatonderzoekers fouten / komen er foutjes voor in onderzoek(srapporten) van klimaatwetenschappers 1
- *relatieaanduidend element* (bijvoorbeeld 'toch') 1
- Nagenoeg alle wetenschappelijke onderzoeken wijzen op de invloed van de mens op de opwarming van de aarde 1

23.8 maximumscore 1

(advies aan lezer)

Wees zuinig op het milieu / Het is het beste zuinig te zijn op het milieu.

23.a Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van deze aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.

Zie de Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzing omtrent aftrek.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23.b Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding van de samenvatting

Voor de eerste overschrijding met 21 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten.

De toepassing van de aftrekgeregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.

Schematisch:

211 - 231: 0 scorepunten aftrek;

232 - 236: 2 scorepunten aftrek;

237 - 241: 4 scorepunten aftrek;

242 - 246: 6 scorepunten aftrek;

247 - 251: 8 scorepunten aftrek;

etcetera, tot een maximale aftrek van 16 scorepunten.

Bronvermeldingen

- tekst 1 Marco Visscher, Wij lijken echt niet op apen, in: Trouw, 12 mei 2012
tekst 2 Mark Traa, Klimaatkunde of klimaatkul?, in: HP/De Tijd, februari 2012
tekstfragment 1 Leon Vrins, ingezonden brief in: Trouw, 15 mei 2012
tekstfragment 2 Frans de Waal, in: Psychologie, februari 2012